

PROJEKT

Miejskie ekosystemy dolin rzecznych

Warszawa, 26 września 2024 r.

zdjęcie: © MGGP Aero Sp. z o.o.

**Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej,
konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej.**

Projekt „Miejskie ekosystemy dolin rzecznych. Potencjał usług ekosystemów w obliczu antropogenicznych zmian klimatu” korzysta z dofinansowania o wartości 164 599,08 euro otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG, w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu; obszar programowy: Środowisko naturalne i ekosystemy.

www.eeagrants.org

Projekt *Miejskie ekosystemy dolin rzecznych* w liczbach

2 warsztaty z interesariuszami na temat wyzwań w zarządzaniu rzekami w miastach, z udziałem

35 ekspertek i ekspertów

3 praktyczne warsztaty szkoleniowe, które ukończyło

50 osób

1 konferencja podsumowująca projekt, z udziałem

122 uczestników i uczestniczek

1 badanie geoankietowe na temat percepcji miejskich rzek, z udziałem

540 respondentów i respondentek

1 wizyta studyjna w Oslo, w której wzięło udział

10 przedstawicieli miejskich samorządów

Działania komunikacyjne (media społecznościowe, newslettery, strony internetowe, czasopisma)

ponad **300 000**

odbiorców

1 autorskie szkolenie e-learningowe, w którym wzięło udział

217 osób

1 praktyczna publikacja pt. *Rzeka w mieście, w serii Zrównoważony Rozwój – Zastosowania*, nr 7/2023

Seminaria eksperckie

dwa warsztaty z udziałem przedstawicieli i przedstawicielek świata nauki, urzędów gmin i powiatów oraz ich jednostek, organizacji pozarządowych i innych instytucji publicznych i prywatnych zaangażowanych w zarządzanie dolinami rzecznyymi

Wartościowe wnioski zawarte w raporcie pt. Zarządzanie miejskimi dolinami rzecznyymi (patrz sendzimir.org.pl/publikacje) wykorzystaliśmy do przygotowania programu szkoleniowego i publikacji

poruszane zagadnienia:

- wyzwania planowania przestrzennego w kontekście dolin rzecznych
- otwieranie rzek na miasto i fronty wodne
- renaturyzacja cieków w mieście
- wyzwania związane z zasilaniem cieków wodami opadowymi

dobre praktyki:

- błękitno-zielona sieć w Łodzi,
- Parki Rieczne w Krakowie,
- Wisła warszawska,
- Rzeka Mleczna w Radomiu,
- Drna w Warszawie,
- Zbiornik Arturówek w Łodzi,
- Struga Dziekanowska w Łomiankach.

Badanie geoankietowe *Rzeki Warszawy w oczach mieszkańców*

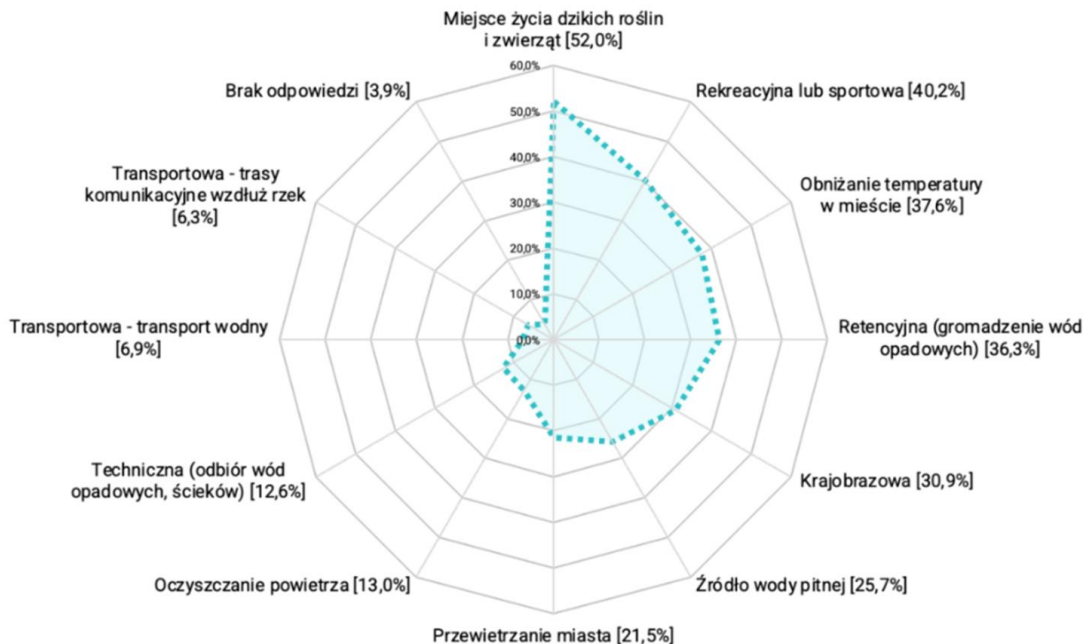
540 respondentów
i respondentek

**Wnioski i rekomendacje zebrane w raporcie
(sendzimir.org.pl/publikacje)
wykorzystaliśmy do przygotowania
programu szkoleniowego i publikacji**

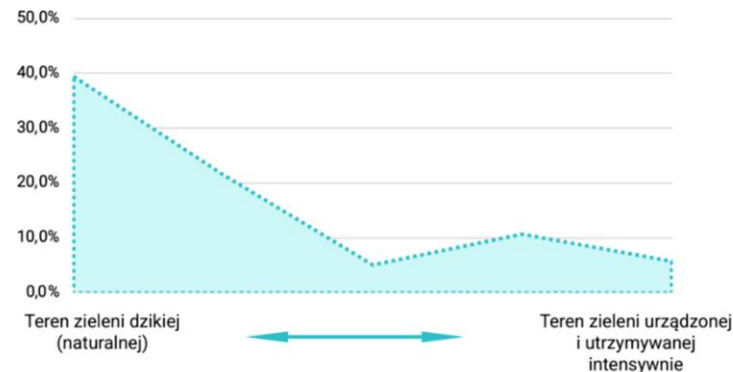
poruszane zagadnienia:

- Rzeki w mieście – postrzegane funkcje i korzyści
- Co zagraża nam ze strony rzek oraz jak my zagrażamy rzekom?
- Jak powinniśmy chronić potencjał przyrodniczy rzek?
- Warszawskie rzeki to nie tylko Wisła
- Miasto idealne, którego elementem są rzeki

Jakie są najważniejsze funkcje rzek oraz towarzyszących im cieków i terenów nadrzecznych w miastach?

Zagospodarowanie miejsc w dolinach rzecznych o wysokiej wartości przyrodniczej

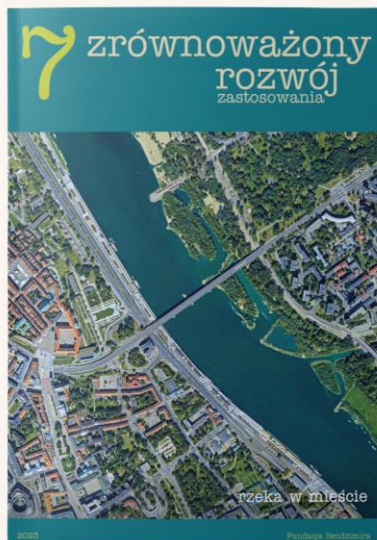

Strona edukacyjna uslugiekosystemow.pl

The screenshot shows the website 'Usługi ekosystemów' with a navigation bar containing 'SŁOWNICZEK', 'ARTYKULY', 'POLECANE MATERIAŁY', 'WYDARZENIA', and 'O PROJEKCIE'. The main content area features a large article titled 'Rzeki ukryte pod ziemią - potencjał doceniony przez Oslo' with a 'czytaj dalej' button. To the right, under 'Nadchodzące wydarzenia', there are three listed events: a conference on October 7-8 in Warsaw, a webinar on November 15, and another webinar on November 17, all with 'zobacz pozostałe' buttons. Below this, the 'Najnowsze artykuły' section shows an article 'Kolory lasu' with a 'czytaj dalej' button. The 'Najpopularniejsze tematy' section lists various topics with their respective article counts: zagospodarowanie przestrzenne (49), deszczówka (47), błękitno-zielona infrastruktura (44), mechanizmy finansowe (40), and ogrodnictwo miejskie (38).

- medium, które wykorzystujemy do dzielenia się wiedzą o zarządzaniu miejską przyrodą
- w ramach projektu rozwinęliśmy stronę o treści związane z zarządzaniem miejskimi rzekami
- przez ostatnie dwa lata powstało kilkadziesiąt nowych artykułów
- prowadzimy kalendarium interesujących wydarzeń
- stworzyliśmy dział z polecanymi materiałami dla specjalistów i zwykłych odbiorców

Rzeka w mieście. Zrównoważony Rozwój – Zastosowania, nr 7

Prezentujemy w niej inspirujące przykłady dobrych praktyk, zrealizowanych dla:

- ochrony miejskich dolin rzecznych
- zwiększenia efektywności dostarczania przez nie usług
- a także skutecznego komunikowania tych tematów

Przykłady pochodzą z Polski i ze świata. Wśród poruszanych w publikacji zagadnień znalazły się:

- kształtowanie miejskich frontów wodnych
- renaturyzacja rzek
- zasilanie rzek wodami
- odtwarzanie rzek miejskich
- błękitno-zielona infrastruktura jako uzupełnieniem sieci hydrograficznej

**Redakcja naukowa: Tomasz Bergier,
Jakub Kronenberg, Iwona Wagner**

Szkolenie online: *Miejskie ekosystemy dolin rzecznych – renaturyzacja, kształtowanie frontów wodnych, kampanie edukacyjne*

217 uczestników i uczestniczek,
przedstawicieli samorządów
i instytucji publicznych,
organizacji pozarządowych,
biznesu i świata nauki

- ▶ webinaria z udziałem ekspertów i praktyków
- ▶ dobre praktyki z Norwegii prezentowane przez przedstawicieli samorządu Oslo i partnera projektu
- ▶ najlepsi absolwenci uzyskali możliwość udziału w wybranych warsztatach stacjonarnych

4 moduły tematyczne z praktycznymi materiałami, zadaniami indywidualnymi i grupowymi:

- Usługi ekosystemów dolin rzecznych w miastach i wyzwania, przed którymi stoją w związku z presją urbanizacyjną
- Dobre praktyki zarządzania dolinami rzecznyymi na terenach zurbanizowanych w zakresie kształtowania frontów wodnych (aspekty organizacyjne, prawne i techniczne)
- Renaturyzacja cieków w miastach
- Prowadzenie skutecznych kampanii edukacyjno-informacyjnych na rzecz ochrony dolin rzecznych w miastach

Szkolenie: Renaturyzacja rzek miejskich. Projektowanie rozwiązań opartych na przyrodzie dla zrównoważonego zarządzania zlewnią

17 uczestniczek i uczestników –
przedstawiciele administracji wodnej,
samorządowej, rządowej i biur projektowych

- szkolenie pogłębiało wiedzę na temat renaturyzacji i praktyczne umiejętności związane z jej planowaniem
- zespoły pracowały nad koncepcją dla odcinka Rudawy w Krakowie w jej dolnym, miejskim biegu
- szkolenie poprowadziła Ilona Biedroń (Fundacja Hektary dla Natury), Agnieszka Czachowska i zaproszeni eksperci i ekspertki
- partnerem warsztatów i odbiorcą wypracowanych koncepcji był ZZM w Krakowie

Handwritten notes on a white sheet of paper, including a diagram with green lines and red text at the bottom.

Rudawa

Rudawa

WIŚLANY DŹBEK
RESTAURACJA

Szkolenie: *Prowadzenie kampanii społecznych i edukacyjnych na temat ekosystemów dolin rzecznych*

15 uczestników i uczestniczek, reprezentujących środowisko akademickie, organizacje pozarządowe oraz instytucje publiczne

- ▶ szkolenie poprowadziła Agnieszka Czachowska, przy wsparciu Weroniki Mazurek (Koalicja Wrocławska Ochrona Klimatu) i innych ekspertów i ekspertek
- ▶ partnerem warsztatów była Koalicja Wrocławska Ochrona Klimatu, a odbiorcą efektów – ZZM i koordynator ds. polityki rzecznej we Wrocławiu

- dyskusje nad tym jak przekonywać decydentów i mieszkańców miast, że zdrowe ekosystemy dolin rzecznych świadczą liczne usługi, dzięki którym w mieście żyje się zdrowiej, rozwija się bioróżnorodność, zmniejsza ryzyko powodziowe
- uczestnicy opracowali trzy koncepcje działań komunikacyjnych i edukacyjnych dla miejskiego odcinka doliny rzeki Ślęzy we Wrocławiu, które mają prowadzić do:
 - objęcia ochroną tej doliny,
 - przeprowadzenia renaturyzacji rzeki,
 - wprowadzenia zrównoważonej pielęgnacji zieleni w dolinie.

Szkolenie: *Kształtowanie frontów wodnych. Zarządzanie ekosystemami dolin rzecznych*

18

**uczestniczek i uczestników,
specjalizujących się w zarządzaniu
dolinami rzecznyymi, przedstawicieli
administracji wodnej i samorządowej**

- ▶ warsztaty poprowadziła Anna Januchta-Szostak (Politechnika Poznańska), Agnieszka Czachowska i zaproszeni eksperci i ekspertki
- ▶ partnerem warsztatów i odbiorcą opracowanych rekomendacji był ZZW

- uczestnicy zastanawiali się nad zmianami, które można wprowadzić w zarządzaniu Potokiem Służewieckim w Warszawie
- dążyli do tego by potok:
 - odzyskał swoje zdolności regulowania przepływów wody
 - zwiększył pojemność retencyjną
 - był ostoją bioróżnorodności
 - stanowił miejsce rekreacji dla okolicznych mieszkańców

Wizyta studyjna w Oslo

10 przedstawicieli i przedstawicielek samorządów miejskich

- celem wyjazdu było poznanie dobrych praktyk renaturyzacji i odkrywania miejskich rzek
- umożliwiły to m.in spotkania z przedstawicielami miasta i Forum Rzek Oslo
- gospodyniami wizyty były Kirsten Paaby i Ellen Stavlund z Phronesis SA, organizacji partnerskiej projektu

Konferencja: Rzeka w mieście. Jak odbudowywać utracony potencjał ekosystemów rzecznych?

122 uczestniczek i uczestników,
specjalizujących się w zarządzaniu
dolinami rzecznyymi, przedstawicieli
administracji wodnej i samorządowej

- ▶ Realizowana przy współpracy z
Zarządem Zieleni m.st. Warszawy

- Sesje panelowe,
- 3 warsztaty tematyczne
- Sesja world cafe: prezentacja 8 dobrych praktyk
- Sesja networkingowa
- Dwie wizyty studyjne

DAR MAZOWSKI

PGE
NARODOWY

**Dziękuję i zapraszam na portal:
uslugiekosystemow.pl**